

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 06 lutego 2018r. K. G., w imieniu małoletniej powódki E. M. (1) wniosła pozew o zasądzenie od pozwanego D. M. na rzecz małoletniej powódki alimentów w kwocie po 800 zł miesięcznie, płatnych do rąk matki małoletniej poczynając od dnia 01 lutego 2018r. do 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat. Ponadto pozew zawierał żądanie zasądzenia od pozwanego na rzecz powodów zwrotu kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podano, że małoletnia pochodzi z nieformalnego związku (...), który trwał do początku 2016 roku, kiedy to pozwany został przyjęty na szpitalny oddział psychiatryczny po zażyciu środków psychoaktywnych, najprawdopodobniej dopalaczy. Do stycznia 2018 roku K. G. wraz z małoletnią powódką zamieszkiwała jeszcze w mieszkaniu pozwanego co związane było z wykonywaniem przez nią pracy zarobkowej i uczęszczaniem małoletniej do pobliskiego przedszkola. Od lutego 2018 roku podjęła zatrudnienie na terenie S. i przeprowadziła się do swojej siostry. Podała, że pozwany posiada stałe zatrudnienie, pracuje w (...) Spółce z o.o. jako pracownik produkcji.

W piśmie z dnia 16 lutego 2018r. wyjaśniła, że strony nie podjęły prób ugodowego rozwiązania sporu a pozwany nie wyraża zgody na płacenie alimentów w kwocie po 800 zł miesięcznie. Zażądał skierowania sprawy do postępowania mediacyjnego i zadeklarował uznanie ustalonej w postępowaniu kwoty. k. 11-12

Postanowieniem tut. Sądu z dnia 20 lutego 2018r. skierowano K. G. i D. M. do mediacji. Mediator w okresie 12 marca – 08 maja 2018r. przeprowadził trzy spotkania indywidualne, dwa z K. G. i jedno z D. M. oraz jedno spotkanie wspólne. Do zawarcia ugody w postępowaniu mediacyjnym nie doszło. /postanowienie k. 13, protokół z przeprowadzonego postępowania mediacyjnego k. 24-25/.

Pozwany nie złożył pisemnej odpowiedzi na pozew. Na rozprawie w dniu 27 czerwca 2018r. wniósł o oddalenie powództwa powyżej kwoty 500 zł miesięcznie oraz zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Podał, że jego sytuacja materialna nie pozwala na płacenie alimentów w wyższej wysokości a wykazywane koszty utrzymania małoletniej powódki są znacznie zawyżone. /protokół rozprawy z dnia 27 czerwca 2018r. k. 96/

W sprawie poza sporem było, że pozwany dobrowolnie zapłacił na rzecz małoletniej powódki tytułem alimentów kwoty po 600 zł miesięcznie za okres od marca do czerwca 2018 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia powódka E. M. (2), urodzona w dniu (...) pochodzi z nieformalnego związku (...) i pozwanego D. M. /odpis zupełny aktu urodzenia nr 2408021/00/AU/ (...) wydany przez USC w M. k. 7/. Relacje pomiędzy rodzicami małoletniej popsuły się z początkiem 2016 roku, kiedy to matka małoletniej powódki dowiedziała się, że pozwany używa środków psychoaktywnych. W okresie od 04 lutego do 08 lutego 2016r. pozwany przebywał w Państwowym Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie (...) w R. na Oddziale Psychiatrycznym – Ogólnym. Został skierowany z Izby Przyjęć Szpitala (...) w M. z powodu zaburzeń zachowania, pobudzenia psychoruchowego, dezorientacji, dziwacznych zachowań. Rozpoznano wówczas u pozwanego zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane naprzemiennym przyjmowaniem środków psychoaktywnych – ostre zatrucie substancją psychoaktywną – dopalaczem. Pozwany w przeprowadzonym wywiadzie potwierdził okresowe palenie marihuany oraz jednorazowy kontakt z inną substancją najprawdopodobniej dopalaczem /karta informacyjna k. 5/. W okresie 26.05.2016-31.01.2018 K. G. zatrudniona była w firmie (...) SA w Ł. na stanowisku pracownika produkcji, w okresie ostatnich 12-miesięcy jej średnie wynagrodzenie wynosiło 1.715,73 zł /zaświadczenie k. 6/ Rodzina małoletniej powódki do końca stycznia 2018r. mieszkała jeszcze wspólnie, z początkiem lutego K. G. wraz z córką wyprowadziła się do S.. Początkowo zamieszkiwała u swojej siostry a od kwietnia 2018r. wynajmuje mieszkanie, w którym zamieszkuje wraz z małoletnią powódką /umowa najmu k. 50-51/. Pozostaje w nieformalnym związku ale konkubent przebywa

w Anglii gdzie pracuje zawodowo, nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego. Koszt wynajmu 36 metrowego mieszkania wraz z opłatą za wodę wynosi 550 zł miesięcznie, opłaty za prąd 70 – 80 zł, miesięcznie, ogrzewanie w sezonie grzewczym 150 zł miesięcznie. Miesięcznie na zakup kosmetyków, środków czystości wydaje 100 zł, zakup odzieży 100 zł, opłata za telefon 40 zł, bilet autobusowy 120 zł. /przesłuchanie K. G. k. 92/. Podjęła zatrudnienie w gastronomii jako kelnerka, pracuje na umowę zlecenie zawartą na okres 01.05.-31.12.2018r. ze stawką 13,70 zł brutto na godzinę, miesięczne wynagrodzenie wynosi 940 zł /umowa zlecenia k. 47-48/. Korzysta z pomocy finansowej matki i wujka, którzy przekazują jej comiesięcznie 500-600 zł. Posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące, poprzednio pracowała okresowo w Holandii, w wideotece, wypożyczalni DVD, w sklepie (...), jako hostessa, przy roznoszeniu ulotek. Od września 2018 r. będzie pracować na pełny etat w tej samej firmie, z wynagrodzeniem 1.640 zł netto.

Małoletnia powódka E. M. (2) uczęszcza do Przedszkola nr (...) w S., gdzie przebywa w godzinach 7.00-12.00. Miesięczne opłaty za wyżywienie w przedszkolu w marcu wyniosły 47 zł, w kwietniu 70,50 zł, w maju 94 zł, inne roczne opłaty wyniosły: rada rodziców 50 zł, wyprawka 35 zł. Od września 2018r. będzie przebywać w przedszkolu (...) godzin, a opłata wynosić będzie ok. 200 zł / zaświadczenie k. 49, umowa k. 52/ Na wyżywienie dla małej matki wydaje 450 – 500 zł miesięcznie, na zakup ubrań 200 zł miesięcznie, są to ubrania średniej jakości, często kupowane w sklepach z używaną odzieżą, szybko się niszczą. Małoletnia jest dzieckiem ogólnie zdrowym, przyjmuje jedynie krople do nosa, witaminy co stanowi wydatek 50 zł miesięcznie. Matka małej w czasie wolnym organizuje córce liczne zajęcia sportowe, wycieczki do zoo, wesołego miasteczka, na basen, w miesiącu czerwcu wydała na ten cel 400 zł, w maju 200 zł. Co miesiąc kupuje dla córki klocki lego, ciastolinę, przybory do rysowania. W maju 2018 roku zabrała małą na kilka dni do Ż., koszt wyniósł ok. 250 zł, w okresie wakacji planuje wyjazd nad morze, będzie to koszt 1.800 zł. /przesłuchanie K. G. k. 92/.

Pozwany D. M. ma wykształcenie średnie maturalne w kierunku zarządzanie informacją. Zatrudniony jest w firmie (...). z o o jako pracownik produkcji ze średnim wynagrodzeniem wynoszącym 2.800 zł netto. W miesiącu kwietniu i maju 2018r. w związku z pracą w nadgodzinach nadliczbowych, w soboty i niedziele, osiągnął dochód wynoszący odpowiednio 4.107,33 zł i 4.198,15 zł netto, zaś w marcu 2018r. bez nadgodzin 2.807,92 zł. /zaświadczenie k. 80/. W roku 2017 jego dochód brutto wyniósł 42.947,55 zł / zeznanie podatkowe PIT -37 k. 39-40/.

Zamieszkuje w domu należącym do jego wujka, do dyspozycji ma dom o pow. użytkowej 100 m², nie chce go zmieniać na mniejsze z uwagi na toczące się aktualnie postępowanie w przedmiocie powierzenia władzy rodzicielskiej i ustalenia kontaktów z małą. Płaci opłaty w wysokości: woda 40 zł miesięcznie, prąd 200 zł co dwa miesiące, ogrzewanie domu w sezonie grzewczym i wody przez cały rok to koszt 3.000 zł, podatek od nieruchomości 126 zł rocznie, czynsz 130 zł miesięcznie, wywóz śmieci 45 zł na kwartał, Internet 55 zł miesięcznie. Na wyżywienie wydaje ok. 300 zł, w tygodniu gotuje sam a w weekendy stołuje się u swoich rodziców. Na zakup ubrań przeznacza 200 zł miesięcznie, na kosmetyki środki czystości 150 zł, opłata za telefon 95 zł. Korzysta z należącego do rodziców samochodu osobowego marki O. (...) silnik 1,16, rocznik 2000 ponosząc koszty jego utrzymania, na paliwo wydaje miesięcznie 300 zł, dodatkowo płaci naprawy, przeglądy. Spłaca raty kredytu zaciągniętego na zakup poprzedniego samochodu 87,87 zł miesięcznie, posiada debet na rachunku bankowym ale nie był w stanie podać jego wysokości. /przesłuchanie D. M. k. 93-94/. Z małą powódką widuje się raz w tygodniu, w wyznaczonych przez jej matkę godzinach – od 16 do 18. Nie zawsze jest w stanie dojechać na czas bo kończy pracę o godzinie 15.00. W czasie kontaktów organizuje córce atrakcje i wyjścia na co wydaje 300 zł miesięcznie, dodatkowo kupuje ubrania, zabawki na co miesięcznie wydaje 150 zł. Kupione rzeczy przechowuje w swoim mieszkaniu. Jednorazowo za zgodą matki zabrał małą córkę do parku rozrywki. Za miesiące od marca do czerwca 2018r. przekazał matce małej tytułem alimentów kwoty po 600 zł miesięcznie /potwierdzenia transakcji k. 53-56/.

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o następujące dokumenty: karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 5, zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach k. 6, odpis zupełny aktu urodzenia k. 7, zeznanie podatkowe PIT -37 k. 39-40, umowa zlecenia k. 47-48, zaświadczenie k. 49, umowa najmu mieszkania k. 50-51, umowa k. 52, potwierdzenie przelewów k. 53-60, paragony k. 61-65, 70-72, potwierdzenie wpłaty k. 66, faktura k. 67-69,72-73, 74-80, historia transakcji 81-89 oraz przesłuchanie K. G. k. 92-93, przesłuchanie D. M. k. 93-95.

Ustalając zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki Sąd oparł się częściowo na zeznaniach matki, uwzględniając zasady doświadczenia życiowego, powszechną wiedzę na temat potrzeb dziecka, które nie wymaga szczególnych diet i innych nietypowych nakładów. Z kolei w zakresie spełniania przez pozwanego obowiązku alimentacyjnego wobec małoletniej powódki Sąd oparł się na zbieżnych zeznaniach obu stron. Ustalając możliwości zarobkowe pozwanego oparł się Sąd na informacji i wykazie zakładu pracy pozwanego. Sąd oparł się na wymienionych szczegółowo dokumentach prywatnych złożonych przez strony, uznając je w ramach oceny dowodów (art. 233KPC) za zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy, gdyż ich treść i pochodzenie nie zostały podważone lub zaprzeczone i nie budzą wątpliwości. Sąd przyjął za podstawę poczynionych ustaleń faktycznych także zeznania złożone w toku postępowania przez obie strony co do sytuacji osobistej, materialnej, ponoszonych wydatków, w zakresie, w jakim korespondują z dokumentami oraz znajdują potwierdzenie w całokształcie materiału procesowego oraz zasadach logiki i doświadczenia życiowego.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika pozwanego o zwrócenie się do okolicznych powiatowych urzędów pracy na okoliczność możliwości zarobkowych matki małoletniej powódki, uznając, że kwestia ta została wystarczająco wyjaśniona w pozostałym materiale dowodowym, w szczególności przeprowadzonym przesłuchaniu K. G. oraz jej zaświadczeniach o zarobkach, a uwzględnienie wniosku na tym etapie postępowania zmierzałoby jedynie do nieuzasadnionego przedłużenia postępowania. Poza tym pozwana sama przyznała, że od września podejmie pracę na cały etat u dotychczasowego pracodawcy ze spodziewanym wynagrodzeniem 1.640 zł netto miesięcznie.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z art. 133§1 kro w związku z art. 128 kro rodzice zobowiązani są do dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania, dziecku, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie chyba, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokajane, wyznacza treść art. 96 k.r.o., według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie - odpowiednio do jego uzdolnień - do pracy dla dobra społeczeństwa. Stosownie do tej dyrektywy rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych (kulturalnych), a także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego), według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku; brak jest określonego katalogu potrzeb „usprawiedliwionych”.

Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Będzie to mieć wpływ na rozstrzygnięcie, w jakiej mierze możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego będą wzięte pod uwagę przy oznaczaniu zakresu obowiązku alimentacyjnego. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już tylko od osobistych cech dziecka oraz od zamożności i przyjętego przez zobowiązanego modelu konsumpcji. Zgodnie z utrwaloną w orzecznictwie zasadą, dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami, i to zarówno wtedy, gdy żyją z nimi wspólnie, jak i wtedy, gdy żyją oddzielnie. Oznacza to, że rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne odpowiadające tym, w jakich żyją sami. Nie będzie to jednak dotyczyło potrzeb będących przejawem zbytku. Granicą wysokości alimentów, w każdym wypadku są możliwości zarobkowe zobowiązanego, chociażby nawet w tych granicach nie wszystkie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego mogły być zaspokojone (stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wytycznych w zakresie wykładni prawa i praktyki sądowej w sprawach o alimenty (uchwała Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej z dnia 16 grudnia 1987 r. III CZP 91/86, OSNC 1988 z 4, poz. 42), które - choć utraciły swój wiążący charakter - zachowały walor dokonanej w nich wykładni).

Obowiązek alimentacyjny pozwanego na rzecz małoletniej powódki nie był wcześniej ustalony wyrokiem sądowym ani też zawartą ugodą pomiędzy stronami.

Pozwany uznał powództwo w zakresie obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletniej powódki do kwoty 500 zł miesięcznie i wniósł o oddalenie powództwa w pozostałym zakresie twierdząc, że matka małoletniej powódki posiada większe niż obecne możliwości zarobkowe a jego sytuacja materialna nie pozwala na płacenie alimentów w wyższej kwocie. Nie mniej jednak pozwany dobrowolnie faktycznie płacił alimenty po 600 zł miesięcznie w okresie od marca do czerwca 2018 r., a więc do dnia wydania w sprawie wyroku, czym zasadniczo potwierdził, iż potrzeby alimentacyjne jego małoletniej córki uzasadniają płaconą kwotę.

Jak wynika z poczynionych ustaleń, usprawiedliwione potrzeby małoletniej powódki obejmują zapewnienie wyżywienia, odzieży, środków higieny, zabawek, dostępu do rozrywki, edukacji, w tym w przedszkolu a nadto potrzeb w zakresie opieki zdrowotnej. Koszty utrzymania małoletniej związane są zatem w większości z zaspokajaniem typowych potrzeb dziecka przedszkolnego i jak wynikają z poczynionych ustaleń, ich wysokość należy określić na około 650 zł miesięcznie przy czym średnio na miesiąc opłaty przedszkolne wynoszą 100 zł. Od września będą wyższe bowiem małoletnia będzie w przedszkolu spędzać więcej czasu. Koszty wyżywienia małoletniej sąd ocenia na około 400 zł miesięcznie, zakup środków higieny, kosmetyków na kwotę do 50 zł miesięcznie, zabawek i zapewnienia rozrywki (kino, park zabaw, zoo itp.) około 50 zł miesięcznie oraz ubrań i obuwia za kwotę do około 100 zł miesięcznie, ponieważ dziecko w tym wieku rośnie, a dodatkowo w przedszkolu zużywa odzież. Deklarowane przez matkę małoletniej powódki wydatki na rozrywki i wyjścia w kwocie 400 zł miesięcznie zważywszy na jej zarobki są całkowicie pozbawione podstaw. Należy dodać, iż do zakresu usprawiedliwionych potrzeb małoletniego zalicza się nadto zapewnienie mieszkania i dostępu do mediów, z czego kwota przypadająca na małoletnią wynosi około 350 zł miesięcznie, wliczając czynsz, prąd, telewizję, telefon. W tym stanie rzeczy łączne wydatki związane z zaspokojeniem faktycznie usprawiedliwionych potrzeb małoletniej przekraczają kwotę 1.000 zł.

Możliwości zarobkowe pozwanego w bieżącym roku wynoszą 2.800 zł netto miesięcznie co wynika z zestawienia zarobków za miesiąc marzec, a nie 2.500 zł, jak wywodził pozwany. Wynagrodzenie uzyskane w miesiącach kwiecień i maj, kiedy to z uwagi na wypracowane we wszystkie soboty i niedziele nadgodziny przewyższało 4 tysiące złotych miesięcznie, nie może stanowić podstawy ustalania możliwości płatniczych pozwanego i kwoty alimentów. Nie można bowiem wymagać od pozwanego aby pracował 7 dni w tygodniu. Matka małoletniej powódki pracuje obecnie w niepełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem 940 zł miesięcznie, od września planuje podjąć zatrudnienie na cały etat i wówczas będzie zarabiać ok. 1.640 zł. Kwota ta jest uzasadniona biorąc pod uwagę charakter wykonywanej przez nią pracy – kelnerki jak również brak kierunkowego wykształcenia i doświadczenia zawodowego. Porównując wysokość zarobków pozwanego i matki małoletniej powódki Sąd stwierdza, iż zarobki pozwanego są większe o średnio 1.860 zł a od września najprawdopodobniej będą wyższe o ok. 1.100 zł.

Pozwany spłaca zadłużenie w kwocie 87,87 zł miesięcznie ponadto posiada debet na rachunku bankowym o nieustalonej wysokości ale nie naprowadzał wniosków dowodowych w tym zakresie, matka małoletniej korzysta z pomocy rodziny w kwocie 500 zł miesięcznie. Okoliczność wynajmowania przez pozwanego domu i korzystania z powierzchni mieszkalnej ok 100 metrów² nie budziła zastrzeżeń Sądu, ponoszone z tego tytułu koszty wynoszą średnio 550 zł miesięcznie co odpowiada wydatkom jakie musiałby ponieść wynajmując mieszkanie o powierzchni zapewne mniejszej niż obecna.

Ustalając zakres obowiązku alimentacyjnego nie można pominąć tej okoliczności, iż różny jest wkład pozwanego oraz matki powódki w jej wychowanie, opiekę nad nią. Pozwany nie opiekuje się dzieckiem na co dzień, spotyka się z małoletnią jedynie raz w tygodniu przez półtorej godziny, co wynika w dużej części ze wzajemnych relacji pomiędzy rodzicami małoletniej i niechęcią matki małoletniej do elastyczniejszego podejścia w kwestii ustalania terminów kontaktów. Niemniej jednak poza regularnie płaconymi alimentami w kwocie 600 zł miesięcznie, pozwany realizuje dodatkowe świadczenia w postaci zakupu ubrań, zabawek, wyjść na kwotę ponad 300 zł miesięcznie czego matka małoletniej nie kwestionowała.

Matka małoletniej powódki wykorzystuje swoje możliwości zarobkowe w zakresie w jakim jest w stanie pogodzić pracę zawodową z koniecznością opieki nad córką, a ponadto swój obowiązek alimentacyjny wypełnia w dużej części poprzez osobistą codzienną troskę o córkę, jej prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy, o jej edukację, a także leczenie w razie choroby oraz ponosi koszty zapewnienia córce mieszkania. Pozwany podczas całego postępowania, za wyjątkiem miesiąca lutego kiedy liczył na pojednanie z matką małoletniej, płacił dobrowolnie kwoty po 600 zł miesięcznie. W powyższym kontekście wobec uzasadnionych potrzeb małoletniej oraz zarobkowych i majątkowych możliwości pozwanego należało przyjąć, iż kwota 600 zł alimentów wraz z udziałem finansowym matki małoletniej powódki odpowiada treści przytoczonych wyżej przepisów i jest odpowiednia do potrzeb usprawiedliwionych małoletniej powódki oraz możliwości zarobkowych pozwanego. W punkcie pierwszym zasądzone od pozwanego na rzecz powódki kwotę 600 zł tytułem alimentów za miesiąc luty 2018r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 lutego 2018 roku do dnia zapłaty a w punkcie drugim zasądzone alimenty w kwocie po 600 zł miesięcznie począwszy od dnia 01 lipca 2018 roku, płatne z góry do rąk matki małoletniej powódki K. G. do dnia 10 – go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat. W pozostałym zakresie powództwo oddalono, jako wygórowane i bezzasadne.

W punkcie 4 wyroku nakazano pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 360 zł tytułem nieuiszczonej opłaty od pozwu, od obowiązku uiszczenia której strona powodowa była zwolniona z mocy prawa, a na zasadzie art. 100 kpc zniesiono wzajemnie koszty zastępstwa procesowego.

Wyrokowi w punkcie pierwszym nadano rygor natychmiastowej wykonalności na zasadzie art. 333 §1 p.1 kpc.

Sygn. akt: III RC 40/18

ZARZĄDZENIE

1. odnotować sporządzenie uzasadnienia wyroku,
2. odpis uzasadnienia doręczyć pełnomocnikowi strony powodowej,
3. kal. 14 dni lub z wpływem.

Dnia 4.07.2018 r.